

A temetés.

„Soha ilyen gyászompát még nem látott a világ. Egy nemzet haladt ott a gyászleppel borított házak között, a hótarkat Kárpátok és a dűsföld nagy magyar rónaság küldöttei. Derék, jó magyar alakok emelték a gyászfátyolos lobogókat, mögöttük fekete ruhába öltözve a föld egyszerű népe, sápadt arccal, könnyező szemekkel, búsan, mint aki édes apját temeti...”

Impozáns volt a temetés, méltó Kossuth Lajos nagyságához és érdemeihez. A nemzet nem volt büten legnagyobb fia iránt; zokogva borult le a koporsóhoz, metsző fájdalom fogta el mindenkinél a szívét és senki sem akarta elhinni még a temetés napján sem, hogy őt ezentúl csakugyan nem láthatjuk, nem hallhatjuk.

Ki tudná megmondani, hogy a 200,000-en messze tul még hány ezer ember volt a vasárnap a főváros utcáin, hogy utolsó útjára kísérje a nagy halottat? Megszámlálhatatlan embertömeg volt az, olyan sokadalom, aminőt erőszak talán nem is tudna összehozni, hanem igenis csak egy közös érzés. Közös érzés, a közös fájdalom hozta össze a magyar nép megszámlálhatatlan ezreit.

Tudósítónk elbeszélése szerint nem írható le emberi tollal a részvétnek az a megnyilatkozása, amelynek a temetés napján az egész világ tanúja volt.

A menet a múzeum-körúton indult meg s a Károly-körúton, a váci-körúton, az Andrássy-úton, a Teréz- és Erzsébet-körúton és a kerepesi-úton ki a temetőig mintegy 12 kilométert tett meg.

Ami az impozáns temetésben megnyilvánuló kegyeletet csak fokozta, az a rend és csend volt, amely az egész szertartás befejezéséig példás volt. A nagy tömeg némán hömpölygött előre. Egy szó, egy hang sem zavarta meg a csendet. Ez volt a legméltóbb kifejezése az igaz hazafias fájdalomnak.

Tíz órakor indult meg a menet s mégis d. u. 2 óra volt, a mikor a koporsót leemelték a gyászkocsiról a kerepesi temetőben. Az egyháznak szónokája s a többi szónokák elmondották gyászbeszédeiket; majd a dalárda énekelte el Egressy gyászdalát s aztán leeresztették a koporsót.

Kossuth Lajos megtért pihenni a majdnem fél-századon át nem látott hazájának földjébe!

Nem lehet célnak részletes referátát írni a temetésről. Hivatásunk keretén kívül esik ez s éppen azért csak a fenti általános megjegyzéseket óhajtottuk megtenni. De egyet nem mellőzhetünk el. Jokai Mórnak a beszédét közöljük az alábbi sorokban. Nem írunk hozzá kommentárt, hanem idézzük egy fővárosi lapnak ide vonatkozó szavait:

„Kossuth Lajos csak egy volt a nemzetnek és Jokai csak egy ilyen beszédet írt és mondott. Az öreg honvédek zokogtak, képviselők sirva borultak egymásra és még mi is, kérges szívű újságírók is zokogtunk.”

Jokai beszéde így hangzik:

Révparthoz ért a gálya, — világtörőtt tett kormányosával. S megtértében egy új világot lelt maga előtt az ő föld helyén. A régi tölgy-erdő táján csak egyes vihártörök törzsek állanak még. — Kilenc lustrum mult el azóta. — Ledült a többi. — De a kidült erdő helyén egy új pálmageszt emelkedett föl azóta. — Az egyvívásu korból megtört alakok, megöszült fejek fogadják a visszatérőt; de körülöttük egy új nemzedék támadt, szertében őseikhez hasonló; de munkában erősebb, ismeretekben tudósabb azoknál.

Ha látná a visszatérőt e szép új világot, lelkének a földi megdicsőülést kellene éreznie!

De vajon nem látja-e?

Mi nekünk, a kik hiszünk a lélek halhatatlanságában, hinnünk kell azt, hogy Kossuth hamvaival együtt a lelkét is elhozta Magyarországra. A lélek nem hagyja el azokat, a kiket szeret s ő neki annyi szeretni valója van itten.

„Légy üdvöz hazádba visszatérő lélek! — Hozzad beszélünk, midőn hamvaidd előtt állunk.

Te meghallod nemcsak azt, a mit hozzád szólunk, hanem azt is, a mit érzünk.

Te meglátod nemcsak ezt a néptengert, melyben koporsód tova uszik; hanem a szívekbe is belátsz.

Es látod ott, hogy a hála enyészhetetlen a magyar nép szívében azon nagy történelmi alak iránt, ki a magyarhonon jobbgyott, ezt a bibliai Lázárnak a képmását, szolgái sorsából felemelted — s az isten áldásával tetéztet asztalhoz ültetted, egy sorba a gazdagokkal és nemessekkel: — ki az emberi és honpolgári jogokat kiterjesztetted a Szent-István birodalmának minden lakójára, nem válogatva nemzetiségben és hitvallásban, ki a honfentartás és honvédelem terhéért, az adófizetést és fegyverviseletet megkönnyítetted, a „miseria plebs“ vállán s közös kötelességgel osztad fel ezt a biza minden lakójára: s a jogegyenlőség által a magyar nép millióiból magyar nemzetet alkottál, s szilárd alapját vetéd meg a mai Magyarországnak.

Es látod a rajongó kegyeletet, melyet emléked iránt tanúsít országzszerre a szellemvilág minden osztályosa, ki neked köszöni, hogy a parlamentben és a sajtóban a szabad gondolat nyilatkozhatik. A tetszalott leányzó, az alvó eszmét te költöd fel a sírból.

Látod, hogy Magyarország Erdélyvel, sok százados különállás után egy egységes országgá tömörült, a hogy te összekötöd.

Látod Magyarországot fővárosát olyanná emelkedni, a milyenne te tervezéd.

Es látod, hogy a szabadelvű szellem, melynek te voltál zászlóvivője, nemzetünknek minden intézményeiben diadalát üli.

Es látod a varazst, melyet még alvó porodban is e nemzetre gyakorolsz.

Hazatérésed diadalutja a békének, a kiengesztelődésnek.

Koporsódnál találkozik az egész nemzet: régi ellenfelek kezét nyujtanak előtte egymásnak: vitaközvetítők feltalálják ravatalodnál a közös édes anyát, a hazát, a ki örökös lesz annak a szeretetnek, melyet te, kincsek helyett gyűjtél magadnak egy mesehosszu életen át.

Egy mondás felőled elég egy tengert elcsillapítani: „Ne háborogj! Kossuth Lajos alszik...” A tenger elpihen.

Egy szózat elég a harcot megszüntetni: „Ne tépjétek egymás zászlóit! Ne vágjátok egymáson sebeket! Az Kossuth lelkének fáj...” — s a küzdelem elmúlik.

Ez a te bűvös szemfőleled betakar minden belviszályt.

Minden könnyesepp, mely éretted kibull, egy balszamecsépp, mely nyílt sebeket begyógyít...

Oh, mennyi beszélni valók volna egymással, ha a könyveket elsírtuk. Elmondanánk egymásnak, hogyan törekedtünk legyővőt év alatt a rombadólt minden-séget újra visszateremtetni.

Hogy hirdetted te kilenc lustrum át Magyarhon létjogát az ó- és új-világnak, minden művelt nemzet nyelvén, azzal az ékesszólással, a minő nem lesz többet e földön és azzal az íróttal, melynek erejét magyar író nem bírta soha s a mely íróttal képezte puritán életed, független állásod egyetlen biztosítékát, oly késő életkorig, a minőt a gondviselés ritka választottainak enged s a kinek enged, nyugalomra és megpihenésre rendel. — Neked az élet nem adott nyugodalmat. Utolsó erőd is az ideál harcában fogyaszttad, a szabadelvűség védelmében. Ott estél el a csataterén, szemközt fordulva a halál angyalával.

Mi pedig elmondanánk neked, minő küzdelmeink voltak e hosszú idő alatt: hogy véreztünk és könnyeztünk, dolgoztunk és áldoztunk azért, hogy egy szabad nemzetet megalkossunk, mely ime él és virul, hivatását betölti a népek versenyében s most már csak békés alkotásra van hivatva s hős erejét csak küllenség elleni védelemre összesíti...

De most már nálamnál nagyobbak beszélnek veled. Ott fog állni örök nyugalomd vártája Deák és Batthyány sírcsarnokai mellett. Minő triumvirátus! Minő találkozás a nagy szellemeknek!

Te egy cipruslombot küldtél Deák ravatalára s ez a cipruság találkozt azzal a babérkoszorúval, melyet Magyarország legszentebb nő alakja tett le a koporsóra. E két symbolum találkozás a megszentelt helyen volt az eszmék, a nehéz idők exptiója.

Áldottak legyenek e hamvak, melyek az exptiót hazatérítéssel befejezték: — áldottak a vér- és könny-áztatta hazaföldében! Soha ne nyugtalanítsa álmaikat belviszály dobogása, balsors földrengése soha!

Áldottak legyenek az apához méltó fiak, kik e drága hamvakat hazájuknak áadták: hogy ezen ereklye, mint a Sziám Kaaba köve, ne a tavol külföldön legyen megőrizve; hanem az ország szívében: hogy a ki hozzá zárandokol, ne az idegen sivatagon, de a hazán vándoroljon végig s fejét a biza szívére hajtja le. De áldott legyen a testvérelek is, ki e hosszú küzdelem élet szenvedését önfeláldozó ápolással megnyílt. És áldottak azon hamvak, kikben e nagy lélek kedveseit életben elsiirta.

Te magaddal vitted mindazokat, a kik szived vérehez tartoztak, — midőn nem volt biza: — most ime visszahoztad őket magaddal élve, vagy poraikban, — midőn van a biza, — hazájuk lesz nekik e hon bizonnyal...

Lehetnek — fájdalom! vannak, kik a magyar nemzetnek ez általános kegyeletét, (bizonyára nem ismerve) balramagyarazzák. De hát lehetne-e bizni egy nemzet lelkiéletében, mely el tudná tagadni igaz fájdalmát, mely elfelejtene háláját az iránt, a kinek tartozik vele?

A hála és a hűség két ikertestvérek. A mely nemzet fiait így tudja tisztelni, az atyáit is tiszteli.

A mely nemzet alkotmányát kész védeni, az alkotmányának oszlopait is megvédi.

A mely nemzet halottait megtudja ünnepelni, az a nemzet tudja az élőkét is felmagasztalni, osztja a halhatatlanságot és a dicsőséget.

Ugyanazon kardoknak egyik lapjára ez volt verve „pro libertate“, a másikra „moriamur pro patre et rege nostro“ s a mit e kardok éle a történelem tábláira fölirt, az mind dicsőség volt. Ezután is ez lesz.

Ez a gyász, mely a hazatérő hamvakat fogadja a nemzet tiszteljes pompája.

E mélységes gyász éjszakájából fog felvirradni, hazánknak legszebb hajnala...

En még nem tudok megválni e ravaltaltól. Borongó lellem még egyszer visszatekint a multba.

Látom e nagy alakot akkor, mikor legfényesebb volt. Azon az örökké emlékezetes júliusi ülésen az 1848-iki képviselőháznak, a melyben Kossuth fölívta a törvényhozást, hogy mentse meg a hazát, s a mig az meg lesz mentve, szüntessen meg önkéklében minden viszálykodást.

Most is a lelkemben zúgnak Kossuth Lajos soha el nem felejtendő végzavai e nagy jelenetben.

„Ha van e hazában még sajtó kebel, mely orvoslásra vár, ha van kívánság, mely kielégítésre vár; szenvedjen még egy kissé a sajtó kebel, s várjon még egy kissé e kívánság; ne függesszük fel ezektől, hogy a hazát megmentstük.”

Es látom e szavakra az egész törvényhozó testet, mint egyetlen embert felállni és ballom rádörögni: „megadjuk!”

„Adunk vért és vagyont a hazáért — és elnémitjük a fájdalmainkat.”

Magyarok!

Halljátok még egyszer Kossuthnak az örök szavait. S legyetek oly nagyok, mint akkor voltatok! — Hadd visszabogozza aztán e ravatal Kossuthnak akkori mondatát:

„Leborolok e nemzet nagysága előtt!...”

... Vezess bennünket most, te halottaidban is óriás, e nemzeti nagyság felé.

Az örök hazában hirdessék nevednek emléket a késő századok!”

Előfizetési felhívás

„BÁCSKA” XVII. évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre . . . . . 6 frt.
Fél évre . . . . . 3 frt.
Negyed évre . . . . . 1 frt 50 kr.

Néptanítók számára:

Egész évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 frt.
Negyed évre . . . . . 1 frt.

Előfizetési pénzek Bittermann Nándor könyv- és könyvmdájába küldendők.

Ujdonságok.

Kitüntetés. Öfelsége a király báró Lederer Arthurnak, a Szabadkán állomásozó es. és kir. IV-ik huszárezred ezredparancsnokának, érdemdes katonai szolgálatainak elismerése jellel a harmadosztályu vas-koronarendet adományozta.

Kossuth gyászünnepély a zombori kereskedelmi iskolában. A helybeli keresk. középiskola f. évi ápril hó 8-án, vasárnap gyászünnepélyt tart Kossuth Lajos emlékére; az ünnepség hazafias s alkalmi dalok és felolvasások előadásából fog állani, melyet az intézeti önképzőkör vezetője Trenesény Károly r. tanár, a tanári testület megbizásából rendez s vezet.

Gyászistentisztelet. A zombori izr. hitközség f. hó 5-én d. e. 11 órakor Kossuth Lajos emléke iránti kegyeletből ünnepélyes gyászistentiszteletet tart, melyre a rendező bizottság a hazafias érzelmű közönséget meghívja.

Meghívó. A zombori jótékony magyar nőegylet f. évi április hó 8-án d. u. 3 órakor a városháza kistermében közgyűlést tart, melyre az egyleti tagokat tisztelettel meghívja Zombor, 1894. évi március hó 29-én Esztergamy Borbála, egyleti elnök. Targyroszat: 1. Az 1893-ik évi közgyűlés jegyzőkönyvének hiteltelítése. 2. Elnöki jelentés az egylet 1893-ik évi működéséről. 3. Az 1893-ik évi felülvizsgált számadásokról való jelentés. 4. Esetleg teendő indítványok tárgyalása.

Hazafias szerbek. Hogy mennyire gyászolják lelkükben Kossuthot a mi szerbjeink, nem tudjuk, mert nálunk nem láttuk annak semmi külső kifejezését. A 48-as nagy vívmányokat a szerbek is épen úgy élvezik, mint a többi magyar állampolgár, és ennek átérése mellett aztán jó példával jártak elő a nagy halott iránti gyász lerovásában a bajai szerbek. Ottan még március hó 25-én összejöttek Sztankovits Simon szerb hitközségi helyettes elnök és Dolinka János pénztárnok indítványára Nedelykovits Velimir gör. kel. szerb plébános házában, megkérni őt, hogy engedje meg a gyászlobogónak az egyházközösség épületére való kitérését. A hazafias érzelmű plébános ezt a legnagyobb készséggel engedte meg, sőt azt is kiltázta helyezte, hogy a temetés alkalmával harangoztatni fog. Elhatározták a bajai szerbek azt is, hogy Kossuth szobrának költségeire gyűjtést indítanak. A szerb lapok is teljes elismeréssel adóznak a világtörténelem nagy alakjának érdemei iránt és szintén részt vesznek a gyászban. Még a magyar szempontból épen nem tetszős, föllengző eszmék szolgálatában álló „Zásztava“ is lerója a ballhatatlan érdemek iránti elismerését, csakhogy persze a saját külön felfogásának az izével. A többek között írja: „A magyarok gyászba borultak. Az a férfi, kinek minden tette, nemzetének minden fiában a legvérmesebb reményeket keltette, nemzete fentartásáért titáni küzdelem vívott, hogy a szláv nemzetek tengerében a csöppnyi nemzetet a végpusztulástól megmentse — az a férfi, az a hatalom, ki a magyar nemzet minden nehez pillanatában erős vára volt, az a férfi nincs többé. S ezért értjük is mély gyászuakat. Mint szokott írja: „A magyarok gyászba borultak. Az a férfi, kinek minden tette, nemzetének minden fiában a legvérmesebb reményeket keltette, nemzete fentartásáért titáni küzdelem vívott, hogy a szláv nemzetek tengerében a csöppnyi nemzetet a végpusztulástól megmentse — az a férfi, az a hatalom, ki a magyar nemzet minden nehez pillanatában erős vára volt, az a férfi nincs többé. S ezért értjük is mély gyászuakat. Mint szokott írja: „A magyarok gyászba borultak. Az a férfi, kinek minden tette, nemzetének minden fiában a legvérmesebb reményeket keltette, nemzete fentartásáért titáni küzdelem vívott, hogy a szláv nemzetek tengerében a csöppnyi nemzetet a végpusztulástól megmentse — az a férfi, az a hatalom, ki a magyar nemzet minden nehez pillanatában erős vára volt, az a férfi nincs többé. S ezért értjük is mély gyászuakat. Mint szokott írja: „A magyarok gyászba borultak. Az a férfi, kinek minden tette, nemzetének minden fiában a legvérmesebb reményeket keltette, nemzete fentartásáért titáni küzdelem vívott, hogy a szláv nemzetek tengerében a csöppnyi nemzetet a végpusztulástól megmentse — az a férfi, az a hatalom, ki a magyar nemzet minden nehez pillanatában erős vára volt, az a férfi nincs többé. S ezért értjük is mély gyászuakat. Mint szokott írja: „A magyarok gyászba borultak. Az a férfi, kinek minden tette, nemzetének minden fiában a legvérmesebb reményeket keltette, nemzete fentartásáért titáni küzdelem vívott, hogy a szláv nemzetek tengerében a csöppnyi nemzetet a végpusztulástól megmentse — az a férfi, az a hatalom, ki a magyar nemzet minden nehez pillanatában erős vára volt, az a férfi nincs többé. S ezért értjük is mély gyászuakat. Mint szokott írja: „A magyarok gyászba borultak. Az a férfi, kinek minden tette, nemzetének minden fiában a legvérmesebb reményeket keltette, nemzete fentartásáért titáni küzdelem vívott, hogy a szláv nemzetek tengerében a csöppnyi nemzetet a végpusztulástól megmentse — az a férfi, az a hatalom, ki a magyar nemzet minden nehez pillanatában erős vára volt, az a férfi nincs többé. S ezért értjük is mély gyászuakat. Mint szokott írja: „A magyarok gyászba borultak. Az a férfi, kinek minden tette, nemzetének minden fiában a legvérmesebb reményeket keltette, nemzete fentartásáért titáni küzdelem vívott, hogy a szláv nemzetek tengerében a csöppnyi nemzetet a végpusztulástól megmentse — az a férfi, az a hatalom, ki a magyar nemzet minden nehez pillanatában erős vára volt, az a férfi nincs többé. S ezért értjük is mély gyászuakat. Mint szokott írja: „A magyarok gyászba borultak. Az a férfi, kinek minden tette, nemzetének minden fiában a legvérmesebb reményeket keltette, nemzete fentartásáért titáni küzdelem vívott, hogy a szláv nemzetek tengerében a csöppnyi nemzetet a végpusztulástól megmentse — az a férfi, az a hatalom, ki a magyar nemzet minden nehez pillanatában erős vára volt, az a férfi nincs többé. S ezért értjük is mély gyászuakat. Mint szokott írja: „A magyarok gyászba borultak. Az a férfi, kinek minden tette, nemzetének minden fiában a legvérmesebb reményeket keltette, nemzete fentartásáért titáni küzdelem vívott, hogy a szláv nemzetek tengerében a csöppnyi nemzetet a végpusztulástól megmentse — az a férfi, az a hatalom, ki a magyar nemzet minden nehez pillanatában erős vára volt, az a férfi nincs többé. S ezért értjük is mély gyászuakat. Mint szokott írja: „A magyarok gyászba borultak. Az a férfi, kinek minden tette, nemzetének minden fiában a legvérmesebb reményeket keltette, nemzete fentartásáért titáni küzdelem vívott, hogy a szláv nemzetek tengerében a csöppnyi nemzetet a végpusztulástól megmentse — az a férfi, az a hatalom, ki a magyar nemzet minden nehez pillanatában erős vára volt, az a férfi nincs többé. S ezért értjük is mély gyászuakat. Mint szokott írja: „A magyarok gyászba borultak. Az a férfi, kinek minden tette, nemzetének minden fiában a legvérmesebb reményeket keltette, nemzete fentartásáért titáni küzdelem vívott, hogy a szláv nemzetek tengerében a csöppnyi nemzetet a végpusztulástól megmentse — az a férfi, az a hatalom, ki a magyar nemzet minden nehez pillanatában erős vára volt, az a férfi nincs többé. S ezért értjük is mély gyászuakat. Mint szokott írja: „A magyarok gyászba borultak. Az a férfi, kinek minden tette, nemzetének minden fiában a legvérmesebb reményeket keltette, nemzete fentartásáért titáni küzdelem vívott, hogy a szláv nemzetek tengerében a csöppnyi nemzetet a végpusztulástól megmentse — az a férfi, az a hatalom, ki a magyar nemzet minden nehez pillanatában erős vára volt, az a férfi nincs többé. S ezért értjük is mély gyászuakat. Mint szokott írja: „A magyarok gyászba borultak. Az a férfi, kinek minden tette, nemzetének minden fiában a legvérmesebb reményeket keltette, nemzete fentartásáért titáni küzdelem vívott, hogy a szláv nemzetek tengerében a csöppnyi nemzetet a végpusztulástól megmentse — az a férfi, az a hatalom, ki a magyar nemzet minden nehez pillanatában erős vára volt, az a férfi nincs többé. S ezért értjük is mély gyászuakat. Mint szokott írja: „A magyarok gyászba borultak. Az a férfi, kinek minden tette, nemzetének minden fiában a legvérmesebb reményeket keltette, nemzete fentartásáért titáni küzdelem vívott, hogy a szláv nemzetek tengerében a csöppnyi nemzetet a végpusztulástól megmentse — az a férfi, az a hatalom, ki a magyar nemzet minden nehez pillanatában erős vára volt, az a férfi nincs többé. S ezért értjük is mély gyászuakat. Mint szokott írja: „A magyarok gyászba borultak. Az a férfi, kinek minden tette, nemzetének minden fiában a legvérmesebb reményeket keltette, nemzete fentartásáért titáni küzdelem vívott, hogy a szláv nemzetek tengerében a csöppnyi nemzetet a végpusztulástól megmentse — az a férfi, az a hatalom, ki a magyar nemzet minden nehez pillanatában erős vára volt, az a férfi nincs többé. S ezért értjük is mély gyászuakat. Mint szokott írja: „A magyarok gyászba borultak. Az a férfi, kinek minden tette, nemzetének minden fiában a legvérmesebb reményeket keltette, nemzete fentartásáért titáni küzdelem vívott, hogy a szláv nemzetek tengerében a csöppnyi nemzetet a végpusztulástól megmentse — az a férfi, az a hatalom, ki a magyar nemzet minden nehez pillanatában erős vára volt, az a férfi nincs többé. S ezért értjük is mély gyászuakat. Mint szokott írja: „A magyarok gyászba borultak. Az a férfi, kinek minden tette, nemzetének minden fiában a legvérmesebb reményeket keltette, nemzete fentartásáért titáni küzdelem vívott, hogy a szláv nemzetek tengerében a csöppnyi nemzetet a végpusztulástól megmentse — az a férfi, az a hatalom, ki a magyar nemzet minden nehez pillanatában erős vára volt, az a férfi nincs többé. S ezért értjük is mély gyászuakat. Mint szokott írja: „A magyarok gyászba borultak. Az a férfi, kinek minden tette, nemzetének minden fiában a legvérmesebb reményeket keltette, nemzete fentartásáért titáni küzdelem vívott, hogy a szláv nemzetek tengerében a csöppnyi nemzetet a végpusztulástól megmentse — az a férfi, az a hatalom, ki a magyar nemzet minden nehez pillanatában erős vára volt, az a férfi nincs többé. S ezért értjük is mély gyászuakat. Mint szokott írja: „A magyarok gyászba borultak. Az a férfi, kinek minden tette, nemzetének minden fiában a legvérmesebb reményeket keltette, nemzete fentartásáért titáni küzdelem vívott, hogy a szláv nemzetek tengerében a csöppnyi nemzetet a végpusztulástól megmentse — az a férfi, az a hatalom, ki a magyar nemzet minden nehez pillanatában erős vára volt, az a férfi nincs többé. S ezért értjük is mély gyászuakat. Mint szokott írja: „A magyarok gyászba borultak. Az a férfi, kinek minden tette, nemzetének minden fiában a legvérmesebb reményeket keltette, nemzete fentartásáért titáni küzdelem vívott, hogy a szláv nemzetek tengerében a csöppnyi nemzetet a végpusztulástól megmentse — az a férfi, az a hatalom, ki a magyar nemzet minden nehez pillanatában erős vára volt, az a férfi nincs többé. S ezért értjük is mély gyászuakat. Mint szokott írja: „A magyarok gyászba borultak. Az a férfi, kinek minden tette, nemzetének minden fiában a legvérmesebb reményeket keltette, nemzete fentartásáért titáni küzdelem vívott, hogy a szláv nemzetek tengerében a csöppnyi nemzetet a végpusztulástól megmentse — az a férfi, az a hatalom, ki a magyar nemzet minden nehez pillanatában erős vára volt, az a férfi nincs többé. S ezért értjük is mély gyászuakat. Mint szokott írja: „A magyarok gyászba borultak. Az a férfi, kinek minden tette, nemzetének minden fiában a legvérmesebb reményeket keltette, nemzete fentartásáért titáni küzdelem vívott, hogy a szláv nemzetek tengerében a csöppnyi nemzetet a végpusztulástól megmentse — az a férfi, az a hatalom, ki a magyar nemzet minden nehez pillanatában erős vára volt, az a férfi nincs többé. S ezért értjük is mély gyászuakat. Mint szokott írja: „A magyarok gyászba borultak. Az a férfi, kinek minden tette, nemzetének minden fiában a legvérmesebb reményeket keltette, nemzete fentartásáért titáni küzdelem vívott, hogy a szláv nemzetek tengerében a csöppnyi nemzetet a végpusztulástól megmentse — az a férfi, az a hatalom, ki a magyar nemzet minden nehez pillanatában erős vára volt, az a férfi nincs többé. S ezért értjük is mély gyászuakat. Mint szokott írja: „A magyarok gyászba borultak. Az a férfi, kinek minden tette, nemzetének minden fiában a legvérmesebb reményeket keltette, nemzete fentartásáért titáni küzdelem vívott, hogy a szláv nemzetek tengerében a csöppnyi nemzetet a végpusztulástól megmentse — az a férfi, az a hatalom, ki a magyar nemzet minden nehez pillanatában erős vára volt, az a férfi nincs többé. S ezért értjük is mély gyászuakat. Mint szokott írja: „A magyarok gyászba borultak. Az a férfi, kinek minden tette, nemzetének minden fiában a legvérmesebb reményeket keltette, nemzete fentartásáért titáni küzdelem vívott, hogy a szláv nemzetek tengerében a csöppnyi nemzetet a végpusztulástól megmentse — az a férfi, az a hatalom, ki a magyar nemzet minden nehez pillanatában erős vára volt, az a férfi nincs többé. S ezért értjük is mély gyászuakat. Mint szokott írja: „A magyarok gyászba borultak. Az a férfi, kinek minden tette, nemzetének minden fiában a legvérmesebb reményeket keltette, nemzete fentartásáért titáni küzdelem vívott, hogy a szláv nemzetek tengerében a csöppnyi nemzetet a végpusztulástól megmentse — az a férfi, az a hatalom, ki a magyar nemzet minden nehez pillanatában erős vára volt, az a férfi nincs többé. S ezért értjük is mély gyászuakat. Mint szokott írja: „A magyarok gyászba borultak. Az a férfi, kinek minden tette, nemzetének minden fiában a legvérmesebb reményeket keltette, nemzete fentartásáért titáni küzdelem vívott, hogy a szláv nemzetek tengerében a csöppnyi nemzetet a végpusztulástól megmentse — az a férfi, az a hatalom, ki a magyar nemzet minden nehez pillanatában erős vára volt, az a férfi nincs többé. S ezért értjük is mély gyászuakat. Mint szokott írja: „A magyarok gyászba borultak. Az a férfi, kinek minden tette, nemzetének minden fiában a legvérmesebb reményeket keltette, nemzete fentartásáért titáni küzdelem vívott, hogy a szláv nemzetek tengerében a csöppnyi nemzetet a végpusztulástól megmentse — az a férfi, az a hatalom, ki a magyar nemzet minden nehez pillanatában erős vára volt, az a férfi nincs többé. S ezért értjük is mély gyászuakat. Mint szokott írja: „A magyarok gyászba borultak. Az a férfi, kinek minden tette, nemzetének minden fiában a legvérmesebb reményeket keltette, nemzete fentartásáért titáni küzdelem vívott, hogy a szláv nemzetek tengerében a csöppnyi nemzetet a végpusztulástól megmentse — az a férfi, az a hatalom, ki a magyar nemzet minden nehez pillanatában erős vára volt, az a férfi nincs többé. S ezért értjük is mély gyászuakat. Mint szokott írja: „A magyarok gyászba borultak. Az a férfi, kinek minden tette, nemzetének minden fiában a legvérmesebb reményeket keltette, nemzete fentartásáért titáni küzdelem vívott, hogy a szláv nemzetek tengerében a csöppnyi nemzetet a végpusztulástól megmentse — az a férfi, az a hatalom, ki a magyar nemzet minden nehez pillanatában erős vára volt, az a férfi nincs többé. S ezért értjük is mély gyászuakat. Mint szokott írja: „A magyarok gyászba borultak. Az a férfi, kinek minden tette, nemzetének minden fiában a legvérmesebb reményeket keltette, nemzete fentartásáért titáni küzdelem vívott, hogy a szláv nemzetek tengerében a csöppnyi nemzetet a végpusztulástól megmentse — az a férfi, az a hatalom, ki a magyar nemzet minden nehez pillanatában erős vára volt, az a férfi nincs többé. S ezért értjük is mély gyászuakat. Mint szokott írja: „A magyarok gyászba borultak. Az a férfi, kinek minden tette, nemzetének minden fiában a legvérmesebb reményeket keltette, nemzete fentartásáért titáni küzdelem vívott, hogy a szláv nemzetek tengerében a csöppnyi nemzetet a végpusztulástól megmentse — az a férfi, az a hatalom, ki a magyar nemzet minden nehez pillanatában erős vára volt, az a férfi nincs többé. S ezért értjük is mély gyászuakat. Mint szokott írja: „A magyarok gyászba borultak. Az a férfi, kinek minden tette, nemzetének minden fiában a legvérmesebb reményeket keltette, nemzete fentartásáért titáni küzdelem vívott, hogy a szláv nemzetek tengerében a csöppnyi nemzetet a végpusztulástól megmentse — az a férfi, az a hatalom, ki a magyar nemzet minden nehez pillanatában erős vára volt, az a férfi nincs többé. S ezért értjük is mély gyászuakat. Mint szokott írja: „A magyarok gyászba borultak. Az a férfi, kinek minden tette, nemzetének minden fiában a legvérmesebb reményeket keltette, nemzete fentartásáért titáni küzdelem vívott, hogy a szláv nemzetek tengerében a csöppnyi nemzetet a végpusztulástól megmentse — az a férfi, az a hatalom, ki a magyar nemzet minden nehez pillanatában erős vára volt, az a férfi nincs többé. S ezért értjük is mély gyászuakat. Mint szokott írja: „A magyarok gyászba borultak. Az a férfi, kinek minden tette, nemzetének minden fiában a legvérmesebb reményeket keltette, nemzete fentartásáért titáni küzdelem vívott, hogy a szláv nemzetek tengerében a csöppnyi nemzetet a végpusztulástól megmentse — az a férfi, az a hatalom, ki a magyar nemzet minden nehez pillanatában erős vára volt, az a férfi nincs többé. S ezért értjük is mély gyászuakat. Mint szokott írja: „A magyarok gyászba borultak. Az a férfi, kinek minden tette, nemzetének minden fiában a legvérmesebb reményeket keltette, nemzete fentartásáért titáni küzdelem vívott, hogy a szláv nemzetek tengerében a csöppnyi nemzetet a végpusztulástól megmentse — az a férfi, az a hatalom, ki a magyar nemzet minden nehez pillanatában erős vára volt, az a férfi nincs többé. S ezért értjük is mély gyászuakat. Mint szokott írja: „A magyarok gyászba borultak. Az a férfi, kinek minden tette, nemzetének minden fiában a legvérmesebb reményeket keltette, nemzete fentartásáért titáni küzdelem vívott, hogy a szláv nemzetek tengerében a csöppnyi nemzetet a végpusztulástól megmentse — az a férfi, az a hatalom, ki a magyar nemzet minden nehez pillanatában erős vára volt, az a férfi nincs többé. S ezért értjük is mély gyászuakat. Mint szokott írja: „A magyarok gyászba borultak. Az a férfi, kinek minden tette, nemzetének minden fiában a legvérmesebb reményeket keltette, nemzete fentartásáért titáni küzdelem vívott, hogy a szláv nemzetek tengerében a csöppnyi nemzetet a végpusztulástól megmentse — az a férfi, az a hatalom, ki a magyar nemzet minden nehez pillanatában erős vára volt, az a férfi nincs többé. S ezért értjük is mély gyászuakat. Mint szokott írja: „A magyarok gyászba borultak. Az a férfi, kinek minden tette, nemzetének minden fiában a legvérmesebb reményeket keltette, nemzete fentartásáért titáni küzdelem vívott, hogy a szláv nemzetek tengerében a csöppnyi nemzetet a végpusztulástól megmentse — az a férfi, az a hatalom, ki a magyar nemzet minden nehez pillanatában erős vára volt, az a férfi nincs többé. S ezért értjük is mély gyászuakat. Mint szokott írja: „A magyarok gyászba borultak. Az a férfi, kinek minden tette, nemzetének minden fiában a legvérmesebb reményeket keltette, nemzete fentartásáért titáni küzdelem vívott, hogy a szláv nemzetek tengerében a csöppnyi nemzetet a végpusztulástól megmentse — az a férfi, az a hatalom, ki a magyar nemzet minden nehez pillanatában erős vára volt, az a férfi nincs többé. S ezért értjük is mély gyászuakat. Mint szokott írja: „A magyarok gyászba borultak. Az a férfi, kinek minden tette, nemzetének minden fiában a legvérmesebb reményeket keltette, nemzete fentartásáért titáni küzdelem vívott, hogy a szláv nemzetek tengerében a csö

frt.
frt.
frt.
ándor

Lederer
ir. IV-ik
katonai
lyu vas-

ri ke-
közep-
mepelyt
zafias s
allani,
ny Ká-
rendez s

tközség
e iranti
melyre
ret meg-

megylet
za kis-
tagokat
6 29-en
1. Az
ése. 2.
1. 3. Az
tész. 4.

szolják
k, mert
észt. A
Évelik,
terzése
iranti
marcius
községi
indítvá-
ebános
szlobos-
sét. A
éségel
a teme-
aj bajai
segeire
eréssel
irant
magyar
szol-
erde-
külön
A ma-
minden
remé-
delmet
ppnyi
férfiu,
pilla-
ezért
emzet,
edves
betett
ellen."

ztatni,
gyá-
pesen,
zafias
köz
emzet
é az
arok
g tör-
ezni.
zive-
most
é és
eket
inté-
fej-
szül,
k és
men.
os!"

ktor
orá-
szül-
yban
émet
zserb
ben

n a
ank-
le,
bség
sár-
rtott
neg-
a a
afias
nem
lyet
ren-

eghi
ésén
zta,
jezi
ny
köz-
y a
ene
lig
nth-
te-
yan

Kossuth csillaga. A „Sz. H.” írja a következőket: Szabadkán husvétvasárnap a nagy miséről jövő közl sokan nézték a nyugati égbolton időszerűként felvillanó csillagot, melyet még a következő napokon is számosan csodáltak, különösen a pácson. A csillag fénye oly erős volt, hogy éles látásu ember a ragyogó napfény dacára is tisztán felismerhette a kék égbolton. A nép mindjárt el is keresztezte az égi tüenéményt Kossuth csillagának, ama legendaszerű magyarázatot fűzve feltűnéséhez, hogy ime eme csillagra költözött a dicsőtől lelke, onnan tekint le őrszemmel elarvult népére, s az ő fényes, tiszta lelkétől nyerte ama csillag azt a csodás ragyogást, hogy még fényes nappal is látható Szinte raj a szívünk, hogy meg kell csalnunk jó magyar népünknek eme szívugalta költői magyarázatát, mert bizony ama fényes égi tüenémény egy nagyon közönséges csillag: a Venus vagyis az esthajnal csillag, mely e hó 25-ikén érte el legnagyobb fényességét, s ezért láthaták éles szemű emberek még déltájban is. A történelem följegyezte, hogy midőn az ő időkben Aeneas Trójából Itáliá felé tartott, fényes nappal is maga felett látta ragyogni ugyanezen csillagot. — Ép ily intenzív fénye volt 1797-ben, midőn I. Napoleon olaszországi győzelmes hadjáratából visszatért, s a nagy hódító, a ki kissé babonás és fatalista is volt, erősen hitte, hogy ő eme fényes csillag pártfogása alatt áll. Végül a csillagászati évkönyvekben feljegyezve találunk meg egy fényt, ami bennünket magyarokat leginkább érdekel — azt t. i., hogy e fényes égi vándornak ép ily átható ragyogó fénye volt 1849-ben is, csak hogy akkor nem igen érték rá csodálni azt az emberek itt Magyarországon. Mindenesetre érdekes jelenség, hogy a csillagok e királynőjének legnagyobb fényessége a nemzeti gyászal egy időre esett 46 évvel ezelőtt is — most is.

Petrovosszello gyászja. Petrovosszellóról írják: A Kossuth Lajos halála feletti országos gyászban Petrovosszello hazafias közönsége is szép módon vett részt. A husvét második napjára tervezett műkedvelői előadás a nagy gyászra való tekintettel csak e hó 8-ik napján tartatik meg. Zajos mulatságok nem voltak, tánc sem tartatott. A közsegházban, a r. kath. templomban és az izr. imaházban gyászszobok lengenek. A közsegi képviselő-testület is igen szép jelét adta hazafiságának akkoron, amidőn a folyó évi március hó 27-ik napjára kitűzött rendkívüli közgyűlést dr. Tripolszky János közsegi képviselő indítványára, — ki a gyűlés megnyitása után napirend előtt szót kért — lelkesülve beleegyezést adta abba, hogy a Kossuth Lajos elhalálása által az egész hazát ért gyászra való tekintettel a közgyűlésre kitűzött ügyek tárgyalásába nem bocsátkozik, hogy nagy bazánkiának Kossuth Lajosnak elhunytja felett érzett fájdalomnak jegyzőkönyvileg kifejezést ad, hogy az elhunyt-nak ravatalára a közsegi nevében egy díszes koszorút helyeztett s végre, hogy a temetésen magát küldöttség által képviselteti. Ezen hazafias indítványt a közsegi képviselőtestület még azzal tetőz, hogy határozatlag kimondá, miszerint az előjáróság keresse meg az összes üzletek tulajdonosait, hogy Kossuth Lajos temetése napján üzleteiket egész nap zárva tartsák. Ezen megkeresésnek az üzletlajdonosok készséggel mindannyian felekezeti különbség nélkül eleget tettek, a temetés napján minden üzlet zárva tartott. A temetésre a közsegi nevében Paukovits Ottó, Deli Imre, Balubzits János, Deák Pál és Benáček Mihály utaztak fel a fővárosba. Ugy a helybeli ipartestület, mint a függetlenségi kör is képviseltette magát a temetésen; ezen kívül igen sok magán ember is felrándult a temetés napjára a fővárosba.

Bezdán gyászja. Bezdánból írják: Bezdán közsegi közönsége a március 29-én tartott képviselői ülésében róttale gyászba borult hazánk nagy halottjának emléke iránt érző kegyeletét. Az egyedüli tárgy: „a magyar nép legnagyobb halottja Kossuth Lajos halála folytán teendő gyászrendelkezők, különösen a temetési végtisztesség kegyeletének hálás lerovása” levén, miután az előjáróság első sorban is bemutatta az országgyűlésileg egybegyűlt függetlenségi és 48-as pártnak a „Nemzethez” intézett gyászkeretű halotti jelentését, Bosnyák János közsegi jegyző adta elő mélyen átértett szavakban a drága halott élettörténetét s azon csodás, nemzetekre kibató, egy dicső Magyarország kivívására látnoki odaadással küzdött eseményeket, melyek Kossuth nevével összeforrtak. A képviselőtestület, őszinte megindulás között állva hallgatta meg a hatékony beszédet, mely után az előjáróság előterjesztésére egyhangulag a következő határozatot fogadta el: 1. Hogy Kossuth Lajos elhunytja fölötti fájdalomnak és részvétenek jegyzőkönyvileg ad kifejezést. 2. Hogy Kossuth Lajos családjához részvét-iratot intéz. 3. Hogy a Budapesten emelendő szoborra 50 frtot s a Szabadkán emelendőre 25 frtot szavaz meg. 4. Hogy Kossuth Lajos emléket nevére alapítandó 50 frtos helyi ösztöndíjjal örökíti meg, mely alapítványt külön gyűjtés megindítással is szaporítja. 5. Hogy a közs. isk. tanítóit között 100 drb Kossuth érmet s az országos tanító bizottság által Kossuth emléket megörökítő elejtárból 500 példányt oszt szét, mely célra 81 frtig utalványoz. 6. Hogy a turini ház megvételére 25 frtot szavaz meg. 7. Hogy a temetésen 5 tagból álló kebelbeli küldöttséggel képviselteti magát és ugyancsak közpöntára terhe a még élő 48-as aggharcosokból 5 baktársat küld Budapestre. 8. Hogy a közsegiön április 8-án nyilvános beszéddel egybekötött gyászünnepélyt rendez s hogy a zenés és minden nyilvános közvilágom április hó 10-ik napjáig tilva legyen. 9. Hogy a felekezetek papjait megkeresi gyászisteni tisztelet tartására s a róm. kath. plebánost meg a iránt is, hogy a harangok szombaton reggeli 5 óratól délutáni 5 óraig, óránként szóljanak. — A közsegi ezen határozat értelmében járult hozzá a nemzet osztatlan gyászához.

Körházi élelmezés. A városi tanács közli a következőket: Zombor szab. kir. város tanácsa részéről ezennel közlhirre tétetik, miszerint a városi körház és szegényház részére egymásután következő 3 évre azaz 1894. május hó 1-től 1897-ik évi április hó végéig bezárólag terjedő időre szállítandó ételek és italok biztosítása iránt folyó évi április hó 14-én délelőtt 10 órakor a városi számvevőség hivatalos helyiségében árlejtés fog tartatni. Az árlejtési szándékozók kötelesek bánatpénz gyanánt 200 forintot készpénzben, avagy óvadékképes értékpapirban az árlejtés megkezdése előtt a bizottság kezébe letenni. A város közönsége feuttartja azon jogot, hogy az ajánlatok közül szabadon választ-hat. Az árverési feltételek és az egységi árak iránt

egybeállított árszabvány Thurszky Jenő városi tanácsnok ur hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt tekint-hetők.

Ésküvő. Dr. Goldstein Ignác, zombori ügyvéd, e hó 10-én vezeti oltárhoz a kassai izr. templomban Liebmann Ilonka kisasszonyt.

Szerbek és az egyházpolitika. A következő levél közlésére kértünk föl: Tekint. szerkesztő ur! A „Zombor és Vidéke” c. helyi lap azt írja a multkor Zomborban megtartott szerb népgyűlésről szóló tudósításában, hogy a szerbek az Apponyi egyházpolitikájához esatlakoztak. Hat ez a kijelentés téves és pedig azért, mert a megtartott népgyűlés határozottan kijelentette, hogy a polgári házasság a gör. kel. vallás dogmáiba ütközik s ezért nem fogadhatja azt el semminemű formában sem, sőt tiltakozik ellene, míg Apponyi tudvalevőleg a fakultatív polgári házasság híve. Minden félre értés kikerülése végett ki kell jelentenem, hogy a „Z. és V.” jelzett tudósítása nem egyéb, mint az Apponyi tarthatlan s mindenki által helytelenített egyházpolitikájának tervezett üres reklám. — Ezen soraim közlését kérve, maradtam stb. Egy zombori szerb.

Eljegyzés. Dr. Grünblatt Samu szegedi orvos eljegyezte dr. Krahli Lipót szabadkai ügyvéd leányát, Nellikét.

Tűz Ó-Becsén. Ó-Becsén a mult héten kétszer is fordult elő nagyobb tüzeset. Az egyik épen husvét napján emésztette el Ördög János házat a sugár utván, megzavarva a nagy misét is, melyről sokan hazatértek. A szindelyvel fedett hosszú ház rövid időn teliesen leégett. — A másik tüzeset szerdán éjjel volt a szerbek között. Dsilits Isza náddal fődött háza égett le.

Hymen. Birnbaum Sándor vukovári kereskedő jegyet váltott Flesch Ignác leányával, Regina kisasszony-nal Zomborból.

Kegyur és plebános. Ns. Militicsen a közsegi mint erkölcsi testület a róm. kath. templom kegyura. A közsegi hazafias lakossága azt kívánta, hogy Kossuth temetése alkalmával harangozzanak az ottani katolikus templomban is. A képviselőtestület határozata folytán ez iránt átirat ment a plebánoshoz, aki azt válaszolta, hogy az átiratot tudomásul veszi, de nem harangoztat. De azért vasárnap délelőtt, mikor Budapesten megkezdődött a nagy gyászszertartás, egyszerre megszólaltak a harangok. A plebános épen misézett s még az oltár mellől is ismétli a parancsot, hogy nem szabad harangozni, de szavának nem volt foganatja. Képviselőtestületi határozat folytán megjelent ott egy képviselőtestületi tag és négy napszámossal buzatta a harangokat. Amint értesültünk, a plebános azonnal jelentést tett a kalocsai szentszéknél. Érdeklődéssel várjuk, hogy most már mi lesz a következménye ennek.

Halálozás. Vissy Károly, ó-becei kir. közjegyző sógora, Morvai Ákos kir. tanácsos, nyugd. postatitkár a mult kedden Abbazánban elhunyt.

Halálozás. Milassin József szabadkai városi gyámpöntári ellenőr neje szül. felső-tápei Zseny Margit mult hó 29-én életének 25 ik évében elhunyt. Temetése pénteken d. u. nagy részvét mellett ment végebe.

Névváltoztatás. Koch Antal bajai tanító-képezdei növendék és Koch Ágoston ottani gymn. tanuló vezetéknevüket „Komlósi“-ra változtatták.

Értesítés. Dobos, a kanális melletti fűrdőházi vendéglős értesíti a közönséget, hogy folyó hó 1-től a vendéglőjét ismét megnyitotta.

Kossuth-szobor.

- Ujabbán a következő adományok érkeztek be hozzánk:
Dr. Rátai József	10	frt	--	kr.
Sztrilich Zsigmond	2	frt	—	kr.
Thum Vince	2	frt	—	kr.
Lederer Pál	1	frt	—	kr.
Szabadka Mihály	1	frt	—	kr.
Csarsch Kukula Mária	1	frt	—	kr.
Csarsch Lajos	1	frt	—	kr.
Csarsch Irén	1	frt	—	kr.
Csarsch Laci	1	frt	—	kr.
Ij. Csarsch Sándor	1	frt	—	kr.
Blumenthal Miklós	1	frt	—	kr.
Vujevich Alajos	—	frt	50	kr.
A zombori kereskedelmi középiskola adománya	28	frt	05	kr.
Összesen	50	frt	55	kr.
- Ehhez hozzáadva a mult számunkban kitüntetett 286 frt 60 kr. Összes eddigi gyűjtésünk 337 frt 15 kr.

Zombori kereskedelmi középiskola tanári kara- s tanító ifjuságának adománya 28 frt. 05 kr. Ehhez járultak: Zsulyevits Ernő igazgató 5 frtal, Pinterits Károly 2 frt. Trencsényi Károly 2 frt. Csippék Ferenc 2 frt. Roediger Lajos 1 frt. (tanárok). — Száhl József 50 kr. György Adám 50 kr. Nagy Aladár 50 kr. Csapláros Ferenc 50 kr. Geyer Lajos 50 kr. Spitzer Ödön 50 kr. Goldfám Bernát 50 kr. Holländer Sándor 20 kr. Neumann Vilmos 20 kr. Fehér József 1 frt. Bittermann Gyula 50 kr. Schaffner Károly 50 kr. Weidinger Lajos 50 kr. Juba Adolf 50 kr. Schick Gyula 30 kr. Sztrilich Jenő 50 kr. Krsztekánits János 30 kr. (III. oszt. tanulók). Grünbaum Simon 50 kr. Flesch Lázár 50 kr. Resch József 50 kr. Müller Gyula 50 kr. Lederer Dezső 25 kr. Rosenberg Arnold 50 kr. Sztankovits Brankó 1 frt. (II. oszt. tanulók.) Scherer Othmár 50 kr. Mucsy Sándor 50 kr. Lederer József 20 kr. Raichl Jenő 20 kr. Rosenthal Ármán 20 kr. Frey Jenő 50 kr. Szalay Károly 20 kr. Kubitska Hugó 40 kr. Czettl Dezső 20 kr. Báss Gyula 20 kr. Vanicsek Jenő

20 kr. Fleischer Jenő 20 kr. Bóth Jenő 20 kr. Schluk József 20 kr. Bittermann Béla 20 kr. Flesch Rezső 20 kr. (I. oszt. tanulók).

Színház.

A Rendjel.

Csütörtök, március 29.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Meilhac Henri. Fordította: Paulay Ede.

Finom, pikáns ízű francia vigjáték. Colineu ur kalandra vágyik, belekértül Corinthy grófnő hálojába s azzal elutazik. Hogy nejeinek minden gyuanját elhárítsa, elküldi őt pár napra utazni. Ámde nejeük is van egy udvarlója, Andrésy Eduard, a ki régen vgyódott már néhány pásztorórát eltölthetni Colineu asszony társaságában. Az asszony tehát elutazik s utána meg Andrésy. Utközben egy pincér, a ki inas akart egykor lenni Colineu urnál, felismeri Colineu asszonyt, s azt hiszi, hogy Andrésy a férje. Így aztán, az inas fecsegése folytán mindenki azt hiszi, hogy Colineu és neje a két utas. Bonyolítja a helyzetet azon körülmény, hogy utközben Andrésy megmenti egy afrikai herceg életét. Ezért rendjelet kap. A harmadik felvonásban ismét otthon vannak. Colineu ur nagyon csodálkozik a kitüntetésen. A felesége kalandját nem tudja meg s a rendjel elfogadásába Andrésy barátjának biztatására belenyugszik. A felesége megtudja, hogy Corinthy grófnővel utazott, de megbocsájt. A házasság között szent a béke újra, Andrésy ur vágyai azonban kielégíthetetlenek maradnak.

Ez a tartalma a darabnak. Elevenen, ügyesen van megírva. Korrektil, megfelelő erővel előadva, nagyon sok élvezni valót nyújt. Ez az előadás azonban igen sok kívánni valót hagyott maga után. Nagy hatása lehet az ilyen finom francia vigjátéknak, de csak az esetben, ha a szereplők ügyesen, a legapróbb részletekben is kellőleg vissza tudják jatekukkal tükröztetni a durvaságtól ment, mondhatni szalon komikumot.

Morvay elég jól játszott a Colineu gróf szerepében. Polgár Károly is megálta helyét, mint Andrésy Eduard.

Véber Ferike csak igyekezett jól játszani, a mi azonban nem sikerült. Hiába, nem volt neki való a szerep. Lenkefi Antonia pedig határozottan rossz Corinthy grófnő volt. Hat ilyenek a azok a félvilági párisi kacér nők? Semmi élet, semmi elegancia, semmi kacérság nem volt Lenkefi játékában. Bizony, bizony ilyen alakításra épen nem vagyunk kíváncsiak. A mi pedig Nagyfalussy Juliát illeti, hát ismét csak azt mondjuk, hogy kellemes színpadi megjelenése és csinos arca van; nagyobb szerepben eddig még nem láttuk, de most már nem is várunk tőle sokat, mert észre vesszük, hogy nincs organuma. Orrhangon, racsolva beszél.

A közönség, a mely feltűnő kis számban volt jelen, azzal a meggyőződéssel távozott el, hogy bizony kár volt a Dolovai nábob lánya helyett előlátani a Rendjelt. Azzal hatást értek volna el, ezzel azonban a társulat bizonyos foku gyöngeségéről tett tanúságot.

Az asszony verve jó.

Szombat, március 31.

Egyike a legrosszabb új népszínműveknek. Képtelen s össze nem tartozó tires mesedarabok összehordása az egész, egységes kerek cselekmény nélkül. Sok a pszichologiailag teljesen indokolatlan, és egyáltalán nem indokolható jelenet benne, különösen az utolsó felvonásban. Kárász Veron férjhez megy Hinár Andrészhoz s mindjárt kezébe veszi a gyeplőt, de a férj idővel öntudatra ébred és mert az asszony nem adja ki kezéből a gyeplőt s nem teszi le a papucset, hát férjem uram elrakja őt. Sajátságos azonban, hogy kevéssel a verés után az asszony mosolyogva kijelenti, hogy ő most már teljesen megváltozott s nem bánja a verést.

Mert ez magában silány cselekmény egy népszínműhöz, hát a szerző beleszóvi a Kalász Zsófi (özvegy asszony) és Kalász Vica szerelmét is, a kik (éleg furcsa dolog!) mind a ketten szaladnak egy legény után, földözlik őt szerelmükkel s ajánlkoznak feleségül. Hogy ily képtelenség az életben, a magyar népeletben előfordulhatna, alig hihető.

Vica aztán megmondolja a dolgot s egy másik legényt fog magának, még pedig erőszakkal, a Zsófiának meg sikerül megnyernie az előbbi.

Ez a két, ugyszólván önálló, de magában véve is silány, értéknélküli és minden pszichologiai alapot nélkülöző mese minden logikai összefüggés nélkül halad egymás mellett.

Aztán a nép jellemét, erkölceit, szokásait, határozottan kifogatja sokhelyt. Vagy talán képzeltető az, hogy egy csinos, fiatal magyar menyecske (Zsófi) elmegy az apja házával szemközt lévő kocsmába mulatni, iszik, muzsikáltat és berug?

Es a darab vége milyen erőltetett! Mintha a címet viselő bizarr közmondásnak a kedvéért készült volna az egész mese! Verést kap a fiatal menyecske (Veron) és az anyja (Kalászne) s mind a két szörtőlódó asszonyból egyszerre „kezes bárány” lesz s megköszönik szépen a verést!

Szóval nem találjuk benne az igazi népeletet, nem látjuk, a mi hamisítatlan erkölceinket, jóízű szokásainkat s hozzá a mesészővés is gyatra.

A szereplők azonban legnagyobb részét megtették a magukét.

Nyitrai (Kalász), Benkő Jolán (a felesége), Véber Ferike (Veron), Mészáros Kornélia (Zsófi), Nagyfalussy Julia (Vica), Hinár (Morvay), Gyarmati és Kishonti (előbbi egy tulságos kövér, utóbbi meg sovány agglegény), mind elég jól játszottak.

Ij. Polgár Károly ezuttal öreg embert adott s itt is megálta helyét, Ferenczy Pilátusa a tulzásba ment s izetlenné vált, Asztalos Sándor hangja megint nyers volt.

Naptár.

Április.

Havi és heti nap	Katolikus naptár	Protestans naptár	Görög-orosz naptár
3 Kedd	Richard	Keresztély	22 Vazul á. v.
4 Szer.	Ambrus	Ambrus	23 Nikon
5 Csüt.	Ferr. Vince	Vince, Oz.	24 Zakariás
6 Pént.	Sixtus p.	Ireneus	25 Gy. ol B A

HIRDETÉSEK.

Eladási illetve berleti hirtetmény.

Zomborban, a Szelenecse-külvárosban, az apatini utcára szolgáló homlokzattal fekvő 3 hold területű körülkerített 6 szobát, nyitott terasszos, konyha, kamra, kertészház, üveg- és melegházak, istállók és felszereltek, egy felszerelt nagy gyümölcsös, konyhakert és díszkerttel ellátott Vujevich-féle kert és nyári lak örök áron eladó, esetleg kertész-vállalkozónak hasznosításra, illetőleg uri családnak nyári lakul bérbeadó.

Bővebben értekezhetni dr. Vujevich Zoltán zombori ügyvédnél. 3-1

1751. szám 1894.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye Cséb községében üresedésbe jött jegyzői állásra ezennel pályázatot nyitok.

- Javadalmazása következő:
1. Kézpénzvezetés évenként 580 frt.
  2. 30 pesti mérő buza.
  3. 6 öl (kemény hasáb) tűzifa.
  4. 1/2 telekföldnek a hozzátartozó legelő-illetmény és szérűskertnek használatvezete.
  5. Természetbeni lakás.

Felhívom pályázni öhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványaitak folyó évi április hó 16-ig, vagyis a választásra kitűzött határidőig, hozzám nyújtsák be.

Német Palánkán, 1894. évi március 22.

CSUPOR GYULA,
főszolgabíró.

3-2

Hirdetmény.

Tovarisova község határában levő, „Bares“ nevű volt kincstári, egy tagban, két részre osztott és két külön gazdasági épületekkel ellátott 308 katasztrális hold földbirtok, a vetésekkel együtt, kedvező feltételek mellett, örök áron eladó. — Venni szándékozik a feltételeket alulírottaknál megdudhatják.

Tovarisován, 1894. évi március 22-én.

3-2

Märzluft Ignác.

Eszenciákat

rum, cognac, mindennemű szeszest italok asztali likörök és különlegességek azonnali elbírhatlan elkészítésére a legkínálóbb minőségben szállítok.

Azonfelül ajánlok 80 fokú, vegyileg tisztított eceteszenőléteket, kellemes ízű borecet és közönséges ecetek gyártásához. Leírások és használati utasítások ingyen mellékeltemnek.

Kiváló eredményért kezeskedek
 Árlapot bérmentve küldök.

Pollák Károly Fülöp
 eszenciák-különlegességek gyára
PRÁGA. 50-35
 Megbízható ügyelők kerestetnek.

191. szám
 1894

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közzé teszi, hogy a zombori kir. törvényszék 1894. évi 2945. számú végzése következtében dr. Thursky Zsigmond tőmeg gondnok zombori ügyvéd által képviselt Berger Simon csődítmege javára 1023 frt 23 krral leltárilag kitüntetett követelések nyilvános árverésen eladandak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbírószág 4207/1894. számú végzése folytán Zomborban a városháza udvarán leendő esküszóására 1894. évi április hó 9-ik napjának délutáni 9 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozik oly megjelöléssel hívatnak meg, hogy az érintett követelések az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében kézpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adni.

Kelt Zomborban, 1894. évi március hó 30. án.
Cservenka Lajos,
 kir. bir. végrehajtó.

Házeldadás.

Zombor, felsőváros apatini-utca 15. szám alatt levő lakház, mely áll 5 szoba, 1 előszoba, mellékhelyiségekkel és egy gyümölcskerttel eladó — vagy folyó évi május hó 1-től bérbe vehető. Közelebbi felvilágosítást ad **dr. Sági Samu.**

KEIL ALAJOS-féle
PADLÓZAT-FÉNYMÁZ
 (Glasur)
 legkínálóbb mázólszer puha padló számára. 1 nagy palaek ára frt 1.35 kr. — 1 kis palaek ára 68 kr.

Arany-fénymáz
 képekterek stb. beanyozására. Egy kis palaek ára 20 kr.

Viaszk-kenőcs
 legjobb és leggyorsabb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 kőcsig ára 60 kr.

Mindenkor kapható:
Heindhofer Róbertnél Zomborban.

Irnok kerestetik.

Egy, a jegyzői teendőben jártassággal bíró egyén, mint rendszeresített községi irnok állandó alkalmazást nyer. — Bővebb felvilágosítást nyujt a kiadóhivatal.

313. sz.
 fig. 1894.

Arverési hirdetmény.

Gákova község képviselőtestületének múlt évi október hó 25-én 10 kg. szám alatt hozott és törvényhatóságilag jóváhagyott határozata alapján ezennel közzé tessék, hogy Gákova község tulajdonát képező, a gákovai 772. számú betétben 154. és 155. kataszteri h. r. számok alatt felvett 313. ö. i. számú 1037 □ ölyvi volt kincstári uradalmi nagykörcsma telek, két tőres bázshelyre megosztva — **folyó évi április hó 15-én d. u. 3 órakor** Gákova község határában nyilvános árverés útján 2500—2500 frt kikiáltási árban a járási tekintetes főszolgabíró ur előktele alatt, a törvényhatósági jóváhagyás fenntartásával a legtöbbet ígérőnek eladandó fog.

Arverezni szándékozik tartoznak az árverés megkezdése előtt elnököl főszolgabíró ur kezéhez a kikiáltási ár 10% -át bánatpénzül letenni.

Vevők kötelesek a vételárat három egyenlő részletben és pedig az első azonnali törvényhatósági jóváhagyás után, a másodikat 1894. évi szeptember hó 29-én, az utolsó egy harmad részét pedig — a melybe a bánatpénz is beszámítatik, 1895. évi január hó 1-én Gákova község pénztárába kamatmentesen befizetni.

Az ezen árverési hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt, Gákova község jegyzői hivatalában megtekinthetők. Gákován, 1894. évi március hó 29-én.

Tücherer Gusztáv, jegyző. **Dschida Antal,** bíró.
 2-1

Zombor Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából

2360. sz. 1894.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye Temerin községében megüritült jegyzői állásra, melylyel 600 frt fizetés, 1/4 telek föld, mely után az adót a jegyző fizeti, és szabad lakás élvezete van egybekötve, pályázat nyitattik.

Minek folytán felhivatnak a pályázni kívánók, hogy életkorukat, eddigi szolgálatukat, valamint jegyzői képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket folyó évi április 11-éig ezen szolgabírószágnál nyújtsák be, mert a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Ujvidéken, 1894. évi március 20-án.

Kolozsváry Sándor,
 főszolgabíró.

3-3

4655. sz.

tkvi 1894.

Hirdetmény.

Prigl. Szent-Iván községnek telekkönyvi betétei az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t. cikk értelmében elkészítették és a nyilvánosságuk átadatva, ez azzal a felszólítással tételk közzé:

1. hogy mindazok, akik az 1886. XXIX. t. c. 15. és 17. §-ai alapján, ide értve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t. c. 5. és 6. és az 1891. XVI. t. c. 15. §-a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, — valamint az 1889. XXXVIII. t. c. 7. §-a és az 1891. XVI. t. c. 15. §-a) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törleési keresetüket; azok pedig, akik valamely teherterheléssel átírtak az 1886. évi XXIX. t. c. 22. §-a, illetve az 1889. XXXVIII. t. c. 15. §-a alapján való mellőzést megtagadni kívánják, e végből keresetüket hat hónap alatt, vagyis az 1894. évi szeptember hó 30-ik napjáig besárolog a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törleési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;
2. hogy mindazok, akik az 1886. évi XXIX. t. c. 16. és 18. §-ai esetében, ideértve az utóbbi §-nak az 1889. évi XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellenmondással élni kívánanak, írásbeli ellenmondásukat hat hó alatt, vagyis 1894. évi szeptember hó 30-ik napjáig besárolog a telekkönyvi hatósághoz benyújtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellenmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;
3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat bármily irányban sértve vélik, ide érve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t. c. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1894. évi szeptember hó 30-ik napjáig besárolog nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmúltá után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelemzetnek azok a f-lek, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszerűen egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetiket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kelt Zomborban, 1894. évi március hó 21-én, a kir. törvényszék miut telekkönyvi hatóságnál.

3-2

3315. sz.

tkvi 1894.

Radány Péter,
 kir. trvszéki bíró.

Arverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közzé teszi, hogy Braun Fülöp végrehajtónak Huber Frigyes végrehajtást szenvedő elleni 730 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a zombori kir. járásbírószág) területén lévő, Ó Sávác köz-ég határában fekvő, az ó-szváci 1161. sz. tjkvben A. 1. sors. szám alatt foglalt és Huber Frigyes nevével álló 7983 hr. sz. szőlőre 286 frtban, az ó-szváci 1192. sz. tjkvben A. I. 1. sors. a. felvett 531. hr. 457. n. i. sz. ház, kert és beltelekből felelő részben Huber Frigyes nevével álló jutalékára 720 frt 50 kr, az ó-szváci 1192. sz. tjkvben foglalt Huber Frigyes és neje szül Müller Kri-ztina nevével álló A. I. 2. alatt 1626 hr. sz. egész birtokrészletre, a végrehajtási törvény 106 §-a alapján, 22 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1894. évi június hó 25-ik napján délutáni 10 órakor Ó Sávác község-árában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladandó fognak.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át, vagyis 23 frt 60 kr, 72 frt 05 kr, 2 frt 20 krt kézpénzben vagy az 1881. évi LX. t. c. 42-ik §-ában jelzett ártólammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerérvényt átszoigáltatni.

Kelt Zomborban, 1894. évi március hó 9. én.

Radány Péter,
 kir. trvszéki bíró.

XVII. év

ELŐFIZET
Egész évre . . . . .
Fél évre . . . . .
Negyed évre . . . . .
A lap szellemi
illető küldem
szerkesztőnek
a laptulajdonos
dendő

Egyes szám ára . . . . .

KOSS

Oly mély és le háláját Magyar aminőre a világtör vagy egyáltalán nem nemzet együttérzés erejének, továbbá nyilatkozása volt a kezdve a keresés. tott, aminő megnyil képes. A nemzeti azonban nem sérte tette a fennálló vi maradt, aminek s ez pedig újabb pró politikai tapintatán

Kossuth Lajos rult az ország polg lékét, ugy, amint a meg, és nem vétm mely Magyarorszá kerete volt, s mely

Örök dicsőség e kettőt össze tudt nemzetnek, hogy K körül nem a politik kegyelet dicsőfény

Kossuth ravat szétválasztó hangj gyar együtt érzett.

Kossuth neve ból, kell, hogy ör egyívé tartozás érz politikai élet küzd névnek örökké int szabad a politikai

Kossuth Lajos lése be van fejezv s valamint őt nem politikai vezérének vőre is nem polit

A „BAC

„A magya

Szövegét

Oh nagy

Olyan ma

A melyröl

Láthatjuk

A melyröl

Azt a nag

A mely me

Bubánatot

Réges-régen

Szívünkben

De még ille

Soha fel ne

Meghalva

Meghalva

Borulj le

Borulj le

De tán mé

Emeld fel

Nézd meg

A csillagos